

som vi havde det sidste Aar, nemlig en Udgift paa ca. 50 Millioner, er udelukket i Fremtiden. Her vil Staten ikke have saa store Ofre at bringe i Fremtiden; derved vil der altsaa allerede være Penge tilovers.

Der gik igennem det ærede Medlems Tale en Aand af Uvillie mod den sociale Lovgivning, saaledes som den havde gjort sig gældende i de senere Aar. Vi har før mærket denne Aand komme til Orde, særlig i daarlige Tider. Vi husker den fra Aarene 1910, 1911 og 1912 efter det Krak, vi den Gang havde haft, da det kneb for Staten at skaffe sig Indtægter. Den Gang var det Venstre, der sad ved Roret, og da hørte vi denne Tale om, at vi var ved at drukne i Humanisme. Saa standsede den en Tid, men nu er den ved at komme frem igen. Rundt omkring i den Presse, som er knyttet til det ærede Medlems Parti, og i den konservative Presse agiterer man bl. a. med Arbejdsløshedsunderstøttelsen, ganske glemmende, at de Arbejdsløshedslove, der er gennemførte under Krigstiden, er vedtagne enstemmigt, og at altsaa alle Partier har Medansvar derfor. Men, som jeg sagde før, nu forringes Byrden ved Arbejdsløshedsunderstøttelsen ganske betydeligt for det offentlige, og der vil da være Mulighed for at opnaa Enighed om det økonomiske, hvis man ellers kan enes om Principperne.

Socialdemokratiet er ikke et Statshjælpsprincip-Parti i den Forstand, som det ærede Medlem sagde. Her er Tale om en vis Selvhjælp — saa kan der altid diskuteres om, i hvilken Grad den bør udøves. Men det ærede Medlems Parti er jo heller ikke Modstander af Statshjælp og Samfundshjælp, det er Tilhænger deraf i en saadan Udstrækning, at man fra visse Sider har rejst akkurat de samme Indvendinger mod Partiets Holdning, som det ærede Medlem nu rejste mod det foreliggende Lovforslag. Jeg tænker paa hele Alderdomsspørgsmaalet, som vi om et Øjeblik nærmere skal komme til, men som jeg kun strejfer her. Og det gælder begge Retninger indenfor Venstre, baade den Retning, som i sin Tid var stærkt stemt for Princippet i det Berg-Hørupske Forslag, og den Retning, som gik med til det moderat-konservative Forslag, der blev Spiren til den nuværende Alderdomsløvgivning. Mod hele denne Lovgivning, som begge Fløje af det ærede Medlems Parti, baade de gamle moderate og de, som kom fra den Bergske Side, har fuldt ud Med-

ansvar for, har man rettet stærke Anker. Men jeg vil dog ikke tro, at nogen nu kunde ønske, at disse 30 Aars Udvikling, som vi har haft fra Alderdomsløvens Vedtagelse, skulde være sprunget over, at vi i disse 30 Aar skulde have været uden denne Lovgivning.

Gennem Sygekasseloven, gennem Alderdomsloven og de Forbedringer af den, der senere fulgte, gennem Ulykkesforsikringsloven, gennem Arbejdsløshedsloven og gennem andre sociale Love har vi, som jeg sagde, her i Danmark efterhaanden bygget os en social Lovgivning op, der vel er mangelfuld, noget tilfældig og noget irrationel, men dog ganske sikkert har bidraget til, at den arbejdende Klasse, de ubemidlede Samfundslag her i vort Land, staar langt bedre, end de ellers vilde have staaet, og jeg hævder ogsaa: staar med rankere Rygge, med større etisk Underlag end et elendigt Proletariat, der kun har det, som Steincke kalder Fattiggaards-helvedet, som Udsigt. Men i denne sociale Lovgivning, som nu har en Menne-skealder paa sin Bag her i Landet, mangler vi endnu nogle Led. Det hævdede vi stærkt, da vi fra vor Side i 1917 indbragte Forslaget, og det var ogsaa det, der var Baggrunden for Alderdoms- og Invaliditetskommissionens Arbejde fra 1903 til 1914. Der mangler et meget vigtigt Led i Kæden, nemlig Arbejdsinvalid-Spørgsmaalets Løsning — og i Forbindelse dermed en ganske nødvendig Forbedring af den nuværende Alderdomslov, men det kommer vi til om kort Tid. Dette Led maa vi have sat ind i Kæden, og det haster.

Den højtærede Socialminister nævnede ved Fremsettelsen et Hensyn, som ogsaa jeg vil understrege. Jeg tror, at det er af stor Vægt i denne Sammenhæng. Det er Hensynet til de Arbejdere, som nu vil blive knyttet til vort Land, nede i Sønderjylland. De er vokset op under Forhold, hvor de havde en rationel Lovgivning paa dette Omraade, det kan ikke nægtes. Er vor noget tilfældig og noget irrationel, har den tyske været meget rationel, hvad man ellers vil mene om den. Fra disse Tilstande kommer nu disse Mennesker. De dernede, der er naaet saa vidt, at de har erhvervet sig en Invaliditetsrente, ja, dem vil vi paa anden Maade søge at komme til Hjælp, naar denne Invaliditetsrente nu forringes stærkt gennem den lave Markkurs; men de andre, de, der endnu ikke har erhvervet sig den, men har bragt betydelige Ofre derfor, de kommer til at